

OHJE TEKSTIN- JA KIELENTARKASTUKSEEN/Niina Kunnas

1. VIRKKEIDEN PITUUS

-> Ehdota pilkkomista, jos virkkeet ovat pitkiä, mutkikkaita tai sisältävät kiilalauseita.

2. SANAJÄRJESTYS

3. SUBSTANTIIVITAUTI ja LAUSEENVASTIKKEET

-> Ilmaistaanko asiat aktiivisilla verbeillä vai onko tekstissä substantiivivyyliä tai lauseenvastikkeiden väärinkäyttöä?

4. VIITTAUSSUHTEET

-> Onko relatiivipronominin korrelaatti oikealla paikalla (*talossa, jossa*)

-> Onko lukijalle selvää, mihin demonstratiivipronomini (esim. *se*) viittaa?

5. KONGRUENSSI

tutkittavana ovat yleiset asennoitumiset ja laaja-alaiset asennoitumisen kohteet... ?

-> *tutkittavina..*

6. REKTIO

*Esimerkiksi sosiaalipsykologit ja kieliantropologit ovat kiinnostuneita maallikoiden käsityksistä, asenteista ja **evaluoinneista** kieltä ja kielenpuhujia **kohtaan**. ?*

-> *Esimerkiksi sosiaalipsykologit ja kieliantropologit ovat kiinnostuneita maallikoiden käsityksistä ja asenteista **sekä siitä, miten maallikot evaluoivat kieltä ja sen puhujia**.*

7. ABSOLUUTTINEN KOMPARATIIVI

Vanhempi nainen tuli juhliin. ?

-> *Vanhahko/ Vanha nainen tuli juhliin.*

8. SANAVALINNAT

- Onko sananvalinta tekstilajin ja tyylin mukaista?

- Esiintyykö jonkin sanan toistoa tai kirjoittajan mieli-ilmaisuja (esim. *tarkata, löytyä*)?

9. KARTETTAVAT MUOTISANAT

- Esiintyykö seuraavanlaisia, kartettavia muotisananoja: *taholta, kohdalla, suhteen, kartoittaa*?

- Hyvä lähde: Riitta Miestamon (1996) *Kielineuvo*

10. OIKEINKIRJOITUS

- sanojen oikeinkirjoitus ja oikeintaivutus (erityisesti vierassanojen)

- välimerkkien käyttö

- lyhenteiden ja numeroilmausten käyttö

kts. -> ks.

5000 -> 5 000

11. AIKAMUODOT

- Onko aikamuotojen käyttö johdonmukaista?
- Tarkista, että samassa virkkeessä on käytetty pareittain preesensia ja perfektiä TAI imperfektiä ja pluskvamperfektiä.

*Eroa ei tee se, kuinka hyvin vastaaja **tunsi** kysymäni muodot ☞.*

*-> Eroa ei tee se, kuinka hyvin vastaaja **on tuntenut** kysymäni muodot.*

12. YHDSYMERKKIEN JA AJATUSVIIVAN KÄYTTÖ

- Onko yhdysmerkkiä käytetty oikein ja onko viivan pituus aina asianomaiseen kohtaan sopiva?

13. KOROSTUSKEINOJEN KÄYTTÖ

- Onko kursiivia, lainausmerkkejä ja puolilainausmerkkejä käytetty johdonmukaisesti?

Lähde: Latomaa, Sirkku 2015: Tekstintarkastajia kouluttamassa. – *Kielikello 1/2015.*